

Justis- og beredskapsdept
Postboks 8005 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.

Vår ref / Saksbehandler
12/1733-2 M74 &13
Karianne Hansen Heien / tlf. 23 06 43 23

Dato:
08.05.2012

HØRING - TRYGG HJEMME - BRANNSIKKERHET FOR UTSATTE GRUPPER

Fagforbundet organiserer majoriteten av heltidsansatte innen brann- og redningstjenesten i Norge, med nærmere 3500 medlemmer, både innen beredskap og forebyggende. I tillegg organiserer vi deltidsansatte og brannsjefer og kommunalt helse- og omsorgspersonell. I den forbindelse har Fagforbundet gjennomgått NOU 2012:4 Trygg hjemme og ønsker å komme med innspill til deler av utredningen.

Fagforbundet er positive til at det er foretatt en utredning som tar på alvor de utfordringene vi står ovenfor med hensyn til brannsikkerhet og utsatte grupper, og at det legges opp til at risiko- og sårbarhetsanalyser blir det førende element for en god brannforebyggende tjeneste. Fagforbundet har tidligere gitt utvalget konkrete innspill til tiltak for særskilte risikogrupper. Det er viktig at det brannforebyggende arbeidet spiller på de ulike faglige ressursene som er i kommunene, og som har ansvaret for tryggheten og brannsikkerheten til risikogruppene.

Omprioritering av ressursbruk

Flere av forslagene fra utvalget peker mot en omprioritering av ressursbruken i brann- og feietjenesten, til en mer risikobasert utførelse av tjenesten. Fagforbundet stiller seg bak dette forslaget og mener at dette vil gi en mer hensiktsmessig tjenesteyting, samtidig som kompetansen de ansatte har blir brukt på mest mulig målrettet måte.

Feiing bør bli ytterligere behovsprøvd basert på risiko- og sårbarhetsanalyser, og feiere bør brukes til tilsyn og integreres i brannvesenets forebyggende avdeling. På bakgrunn av Arbeidsgruppe boligbrannsikkerhet 2010 foreslås feiing til et minimum på hvert 6. år. Feierne har bred kompetanse på det forebyggende området og kan med enkle grep utføre viktige deler av brannvesenets tilsynsoppgaver.

Fagforbundet er også positive til at det legges opp til økt tilsyn med elektrisk anlegg, for eksempel gjennom samarbeid med DLE. I den forbindelse kan det være hensiktsmessig å vurdere endring i krav til opplæring for personell som skal gå tilsyn, deriblant feiere, og opprette opplæringstilbud tilsvarende kravene.

Fagforbundet mener derimot at en omprioritering av ressursene *ikke* bør føre til at boligeier får ansvar for gjennomføring av feiing, ettersom dette kan føre til en oppblomstring av branner knyttet til piper og ildsteder. Feiernes tilsynsmyndighet for skorstein og ildsteder er også

grunnleggende i Plan- og bygningsloven ift. kontroll av ildsteder, og bør derfor ikke ytterligere reduseres. Feiing har også betydning for reduksjon i utslipp av svevestøv og kunnskap om hva nye og alternative oppvarmingskilder medfører av vedlikehold og krav til eksempelvis forbrenningsluft. Feiing bør fortsatt være et offentlig ansvar, gjennom brann- og feievesenet, og skal være en viktig del av det brannforebyggende arbeidet.

Beredskapsstyrken i brann- og redningstjenesten utgjør også en viktig ressurs i det brannforebyggende arbeidet, både gjennom antall og deres kompetanse. Med blick mot Merseyside-modellen har Fagforbundet vurdert hvordan beredskapsstyrken kan brukes aktivt i det forebyggende arbeidet og utgjøre en viktig ressurs. Det er viktig at beredskapsstyrkens mulighet til å ivareta primære oppgave, som utrykninger ved branner og andre ulykker, ikke forringes ved en slik organisering av tilsynsarbeidet. En slik ordning kan også medføre endringer i arbeidstidsordninger og tariffrelaterte spørsmål. Ved frikjøp av deltidstyrker for tilsyn blir særlig finansiering av ordningen en viktig problemstilling.

Feie-, tilsyns- og beredskapspersonell har bred kompetanse om brannforebyggende arbeid og nyter stor tillit blant befolkningen. Det er en svært viktig ressurs i arbeidet for å ansvarliggjøre boligeiere og gi de beste rådene for brannforebyggende tiltak i boliger. Denne ressursen må ivaretas og benyttes. Feierne kjenner boligene godt og har viktig kunnskap som bør brukes i metodikken for å kartlegge gruppene man skal rette seg mot i de respektive kommunene.

Finansiering av tilsyn og feiing

Utvalget foreslår å endre dagens ordning med feiegebyr, og skisserer to ulike løsninger for å finansiere en integrert feie- og tilsynsordning. Fagforbundet mener at brannforebyggende arbeid bør finansieres gjennom en avgift for alle boligeiere, tilsvarende utvalgets alternativ 1.

Brannsikrede omsorgsboliger

Det er viktig at muligheten for hjemmebasert tjenestetilbud for personer med nedsatt funksjonsevne følges opp med tilsvarende brannsikrende tiltak. Ettersom hjemmebaserte tjenestetilbud er økende bør det være grundige konsekvensutredninger for å sikre brannsikkerheten.

Det må sikres ordninger som bidrar til at omsorgsboligene tilfredsstillt kravene til brannsikkerhet og at kommunens ansvar for brannsikkerheten i disse boligene tydeliggjøres.

Fysiske brannverntiltak

Fagforbundet mener at finansieringa av fysiske brannverntiltak for risikogrupper først og fremst må ta hensyn til gruppene det er ment å ivareta, og hindre at det oppstår et skille ut ifra hvilke muligheter man har til å ivareta sin egen brannsikkerhet. De enkeltes betalingsevne og risikobidrag må i så måte ikke innvirke på muligheten til å anskaffe fysiske brannverntiltak.

Fagforbundet stiller seg bak utvalgets merknad om urimeligheten i at folketrygdloven utelukker skadeforbyggende hjelpemidler og at en revisjon er nødvendig for å bidra til at brannverntiltak blir lettere tilgjengelig for risikogrupper.

Lovverket

Lovverket må endres slik at det gis adgang til å gå tilsyn i alle boliger, og at man ikke er avhengig av lokale forskrifter. Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn bør endres slik at tilsyn ikke er begrenset til særskilte brannobjekter, men også gir adgang til tilsyn i alle

boliger ut ifra en risikoanalyse. Alternativt må det utarbeides en ny forskrift som ivaretar dette. Denne adgangen bør også gjelde fritidsboliger.

Dersom dette medfører endringer i forhold til kompetansekrav eller antall ansatte i brannvesenet må dette tilsvarende endres i forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen.

Helse- og omsorgspersonell

Fagforbundet stiller seg positive til at også helse- og omsorgspersonell i hjemmetjenestene bør ha en rolle i arbeidet med forebygging av brann og brannskade. Samhandlingsreformen legger vekt på forebygging og samarbeid på tvers av sektorer. Reformen gir tydelige signaler om behovet for å jobbe ut fra et bredt, flerfaglig perspektiv. En forutsetning for utvidelse av ansvar for helse- og omsorgspersonell, er selvsagt at virksomheten sørger for at personellet har tilstrekkelig kompetanse på brannvernområdet.

Fagforbundet mener helsepersonells utgangspunkt i forebyggende brannvernarbeid må være dialog og brukermedvirkning. Samarbeid med pårørende vil i mange tilfeller også være viktig. Samtykkeprinsippet står sterkt i helse- og omsorgstjenesten. Fagforbundet mener det bør være svært tungtveiende grunner til å gripe inn med tiltak, samt varsle tilsynsmyndigheter, uten den enkelte pasients og/eller pårørendes samtykke

Myndighetenes rolle

De tilleggsoppgaver og endring i oppgavene som utvalgets forslag medfører krever at DSB fungerer som en tydelig faglig instans, som bidrar til at man får en best mulig forebyggende tjeneste. Det bør utarbeides en veileder som kan brukes som et verktøy av de enkelte brannvesenene, og opprettes regionale ressursbanker som kan være rådgivende og bidra til å heve kompetansen.

Det er også viktig å få på plass god brannstatistikk, for selv om man kjenner de viktigste brannårsakene, vil dette være avgjørende for å sette i gang mest mulig effektive tiltak. Brannvesenets kompetanse må i større grad utnyttes i brannetterforskning.

Det er viktig at prioriteringene som følger av denne utredningen forankres i nye kompetansekrav hvor dette er nødvendig. Det videre arbeidet med utsatte grupper må knyttes opp mot vurderinga av ny utdanningsmodell for brann- og redningspersonell, NOU 2012:8 Ny utdanning for nye utfordringer.

Fagforbundet ønsker å bemerke at ingen med feierfaglig kompetanse var representert i utvalget. Dette er beklagelig, ettersom betydelige deler av utvalgets konklusjoner er knyttet til feiernes virksomhet.

Med hilsen
FAGFORBUNDET

Jan Davidsen
forbundsleder

Gry Bjørnstad-Hernandez
avdelingsleder